

Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet

Jakelussa mainituille

Lausuntopyyntö
23.11.2018

TEM/1334/03.01.01/2017
TEM045:00/2017

1/1

LAUSUNTOPYYNTÖ VALTIONEUVOSTON ASETUSLUONNOKSESTA INNOVAATORAHOITUS-
KESKUS BUSINESS FINLANDISTA JA BUSINESS FINLAND –NIMISESTÄ OSAKEYHTIÖSTÄ
ANNETUN VALTIONEUVOSTON ASETUKSEN (1147/2017) MUUTTAMISESTA

Työ- ja elinkeinoministeriö pyytää lausuntoanne liitteenä olevasta valtioneuvoston asetuserinnoksesta. Asetuksella säädettäisiin enintään 100 000 euron arvoisia ns. de minimis -ehtoisia valtiontuen myöntö-, muutos- ja maksatuserinnoksiä koskevasta menettelystä sekä päätöksentekoon osallistuvien yhtiön toimihenkilöiden ja esittelijöiden määräämisestä Business Finland -osakeyhtiössä. Innovaatorahoituskeskus Business Finlandista ja Business Finland -nimisestä osakeyhtiöstä annetun lain (1146/2017) 14 § 2 momentin mukaan Innovaatorahoituskeskus Business Finlandin lisäksi Business Finland Oy voi tehdä mainittuja rahoituserinnoksiä. Tähän liittyvä liikkeen luovutus Business Finland -rahoituskeskuksesta Business Finland -osakeyhtiöön on tarkoitus toteuttaa 1.1.2019.

Asetuserinnos on valmisteltu virkatyönä työ- ja elinkeinoministeriössä. Asetus on tarkoitettu tulemaan voimaan 1.1.2019.

Lausunnot pyydetään toimittamaan työ- ja elinkeinoministeriölle sähköpostitse osoitteeseen kirjaamo@tem.fi viimeistään 10.12.2018. Pyydämme mainitsemaan lausunnossa diaarinumeron: TEM/1334/03.01.01/2017.

Lisätietoja asiassa antaa neuvotteleva virkamies Liisa Lundelin-Nuortio (etunimi.sukunimi@tem.fi; p. 029 504 8261).

Ilona Lundström
Osastopäällikkö

Liisa Lundelin-Nuortio
Neuvotteleva virkamies

LIITTEET

Luonnos valtioneuvoston asetukseksi
Muistioluonnos

JAKELU

Valtioneuvoston kanslia
Oikeusministeriö
Valtiovarainministeriö
Innovaatorahoituskeskus Business Finland

luonnos 23.11.2018

Työ- ja elinkeinoministeriö
Liisa Lundelin-Nuortio

Muistio
X.12.2018

Liite

**EHDOTUS VALTIONEUVOSTON ASETUKSEKSI INNOVAATORAHOITUSKESKUS BUSINESS
FINLANDISTA JA BUSINESS FINLAND –NIMISESTÄ OSAKEYHTIÖSTÄ ANNETTUN VALTIONEUVOSTON
ASETUKSEN MUUTTAMISESTA**

Valtioneuvoston asetuksella ehdotetaan lisättäväksi uusi 8 a § Innovaatorahoituskeskus Business Finlandista ja Business Finland –nimisestä osakeyhtiöstä annettuun valtioneuvoston asetukseen (1147/2017).

1 Esityksen tausta

Laki Innovaatorahoituskeskus Business Finlandista ja Business Finland –nimisestä osakeyhtiöstä (1146/2017; *laki*) tuli voimaan 1.1.2018. Lain 14 § 2 momentin mukaan Innovaatorahoituskeskus Business Finlandin (*rahoituskeskus*) lisäksi Business Finland Oy (*yhtiö*) voi tehdä valtionavustuslakiin (688/2001) perustuen sellaisia ns. de minimis –ehtoisia valtiontuen myöntö-, muutos- ja maksatuspäätöksiä, joiden arvo ei ylitä 100.000 euroa. Tätä koskevasta menettelystä sekä päätöksentekoon osallistuvien yhtiön toimihenkilöiden ja esittelijän määräämisestä annetaan lain mukaan tarkempia säännöksiä valtioneuvoston asetuksella.

De minimis –ehtoisuudella laissa viitataan vähämerkityksisiä valtiontukia koskevaan Euroopan unionin valtiontukisääntelyyn.

Lain tultua voimaan rahoituskeskus on toistaiseksi tehnyt kaikki Business Finlandin de minimis –ehtoiset rahoituspäätökset. Jotta yhtiöön voidaan siirtää laissa tarkoitettujen de minimis -ehtoisten rahoituspäätösten tekeminen, valtioneuvoston asetuksella tulisi säätää rahoituspäätösten tekemiseen liittyvästä menettelystä yhtiössä sekä päätöksentekoon osallistuvien yhtiön toimihenkilöiden ja esittelijöiden määräämisestä.

Asetuksen voimaantulo edellyttää sitä, että rahoituskeskuksessa on käytössä riittävät menettelyt yhtiön rahoitustoiminnan valvomiseksi lain 14 § 3 momentin mukaisesti ja että yhtiön käytössä on tehtävään tarvittava henkilöstö, talous- ja kirjanpitohallinnon järjestelmät sekä rahoitustoiminnan toteuttamisen edellyttämät tietojärjestelmät.

Rahoituskeskuksessa ja yhtiössä on käytössä yhtenäinen asiakkuuksien johtamisen malli, ns. QDA-malli (Qualify – Develop – Account). Qualify-vaihe sisältää potentiaalisten asiakkaiden

tunnistamisen, jossa tuotetaan asiakkaalle neuvontapalvelua kasvuhalukkuuden ja palvelutarpeen selvittämiseksi. Asiakasvalinnan kriteerien selvittämisen jälkeen asiakas ohjataan oikeaan palveluun Business Finlandissa tai muualla. Nämä palvelut tuotetaan jo nyt yhtiössä. Develop-vaiheessa vahvistetaan asiakkaan kasvu- ja kansainvälistymiskyvykkyksiä tuottamalla asiakkaalle neuvonta- ja sparrauspalvelua sekä mahdollisesti tarjoamalla de minimis –ehtoista rahoitusta kyvykkyyden kehittämiseksi. Tarkoituksena on, että ehdotettavan valtioneuvoston asetuksen muutoksen voimaan tultua sekä Business Finlandin yritysten neuvontapalvelut että de minimis –ehtoiset rahoituspalvelut tuotetaan yhtiössä. Asiakkuusprosessin Develop-vaiheen toteutus olisi näin kokonaisuudessaan yhtiön tuottamaa.

Edellä kuvatun QDA-mallin Account-vaiheessa toteutetaan kansainväliseen kasvuun tähtäävää tavoitteellista ja pitkäjänteistä yhteistyötä Business Finlandin asiakkaiden kanssa. Asiakkailla tarjotaan tällöin laajasti Business Finlandin rahoitus- ja neuvontapalveluja. Account-vaiheen rahoituspalvelujen tuotanto on nykytilassa ja olisi myös asetusmuutoksen jälkeen rahoituskeskuksessa.

Rahoituskeskus ohjaa ja valvoo itse rahoittamiensa hankkeiden lisäksi yhtiön rahoitustoimintaa sekä päättää lain 14 § 4 momentin mukaisesti myös yhtiön myöntämien valtionavustusten takaisinperinnästä, maksatuksen keskeytyksestä, maksatuksen lopettamisesta sekä tuen saajiin kohdistuvista tarkastuksista. Tarkastusoikeus rahoitettuihin projekteihin perustuu valtionavustuslakiin (16 §). Tarkastusten tavoite on varmistaa, että rahoitetut projektit on toteutettu rahoituspäätöksen ja sen ehtojen mukaisesti ja että projektin toteutus vastaa rahoituskeskukselle ja yhtiölle annettuja tietoja.

Rahoituskeskus valvoo rahoituskeskuksen ja yhtiön avustustoimintaa myös laatuauditoinnein. Laatuauditoinneilla arvioidaan virastossa ja yhtiössä tehtävän rahoituspäätösten valmistelutyön sekä hankkeen kestoaikana tehtävän hankeseurantatyön laatua.

Lain 14 § 5 momentin mukaan yhtiön palveluksessa olevaan henkilöön sovelletaan rikosoikeudellista virkavastuuta koskevia säännöksiä henkilön suorittaessa laissa säädettyjä julkisia hallintotehtäviä. Hallinnon yleislakeja sovelletaan niiden sisältämien soveltamisalaa, viranomaisten määritelmää tai yksityisen kielellistä palveluvollisuutta koskevien säännösten nojalla myös yksityisiin niiden hoitaessa julkisia hallintotehtäviä.

Tietojärjestelmät

Yhtiöllä tulee 1.1.2019 olemaan käytössä tarvittavat tietojärjestelmät de minimis –ehtoisen rahoitustoiminnan hoitamiseen. Yhtiö käyttää samaa rahoituksen tietojärjestelmää, jolla

hallinnoidaan rahoituskeskuksen myöntämää rahoitusta. Tietojärjestelmää on kehitetty siten, että sillä voidaan hallinnoida myös yhtiön rahoitustoimintaan liittyviä myöntö-, muutos- ja maksatuspäätöksiä. Käytettävä projektihallintajärjestelmä on kytketty yhtiön taloushallinnon järjestelmiin, kuten kirjanpito- ja pankkijärjestelmiin, mikä mahdollistaa yhtiön rahoitustoiminnan aukottoman hallinnoinnin yhtiön kirjanpidon näkökulmasta sekä tarvittavat taloushallinnon kontrollipisteet rahoitussitoumusten (rahoituspäätösten) sekä tehtyjen päätösten maksamisen osalta. Menettelyillä voidaan varmistaa, että yhtiön rahoitustoiminnan laajuus vastaa rahoituskeskuksen yhtiölle antamaa oikeutta tehdä rahoituspäätöksiä sekä määrärahaa päätösten maksamiseksi. Yhteisen tietojärjestelmän käytöllä varmistetaan Business Finlandin asiakkaiden yhdenvertainen kohtelu ja hyvän hallinnon periaatteet sekä yhtiön rahoitustoimintaan kohdistuva valvonta.

Henkilöstö

Yhtiöllä tulee olemaan rahoituspäätösten siirron edellyttämä riittävä henkilöstö 1.1.2019 alkaen. Yhtiöön on tarkoitus lain 18 §:n nojalla 1.1.2019 lukien siirtää liikkeen luovutuksella asiakasrajapintatyötä koskevat rahoituskeskuksen tehtävät (edellä kuvatut Qualify- ja Develop -vaiheen tehtävät) ja niitä hoitavat henkilöt. Lisäksi yhtiöön siirtyvät de minimis -ehtoisen rahoituksen myöntö-, muutos- ja maksatuspäätöksiä tekevät ja esittelevät henkilöt.

2 Ehdotus

Ehdotuksen mukaan yhtiö tekisi de minimis -ehtoiset valtiontuen myöntö-, muutos- ja maksatuspäätökset esittelystä. Rahoituspäätösten tekeminen yhtiössä on tarkoituksenmukaista järjestää käyttäen esittelymenettelyä. Menettely olisi sama kuin rahoituskeskuksessa sen tehdessä rahoituspäätöksiä.

Yhtiön hallitus määräisi yhtiössä tehtävien rahoituspäätösten päätöksentekijät ja esittelijät. Tällä varmistettaisiin, että rahoituspäätösten esittely- ja päätöksenteko-oikeus yhtiössä on vain hallituksen nimeämillä henkilöillä. Yhtiöllä ei ole toimitusjohtajaa, ja yhtiön ylin päätöksentekuelin on hallitus. Yhtiön ylimpänä päätöksentekuelimenä hallitus päättää olennaiset yhtiön toimintaan liittyvät periaatteet, kuten hyväksymisvaltuudet. Osakeyhtiölain (2006/624) 6 luvun 2 § mukaisesti yhtiön hallitus huolehtii yhtiön hallinnosta ja sen toiminnan asianmukaisesta järjestämisestä.

Rahoituspäätösten esittelijöiden ja päätöksentekijöiden määräämisen lisäksi yhtiön hallitus päättäisi yhtiön rahoituspäätöksiä koskevasta ohjeistuksesta. Rahoituskeskuksen rahoitustoiminnasta on annettu työjärjestys, ja yhtiön rahoitustoiminnassa noudatettaisiin tätä työjärjestystä vastaavan sisältöistä ohjeistusta yhtiön rahoitustoimintaan soveltuvin osin.

Ehdotuksen mukaan tämän asetuksen voimaan tullessa Innovaatorahoituskeskus Business Finlandissa vireillä olevat lain 14 §:n 2 momentissa tarkoitetut de minimis –ehtoisia tukia koskevat hakemukset voitaisiin siirtää käsiteltäviksi ja ratkaistaviksi Business Finland -osakeyhtiössä. Ennen asetuksen voimaantuloa rahoituskeskuksessa tehtyihin rahoituspäätöksiin liittyviä maksatuksia koskevat päätökset ja maksatuksiin liittyvä sisältötarkastus tehtäisiin rahoituskeskuksessa.

3 Asetusehdotuksen vaikutukset

Business Finlandin tavoitteena on yrityspalveluiden selkiyttäminen yhdistämällä innovaatio- ja vienninedistämispalveluiden asiakasrajapinnat. Pienten rahoituspäätösten teko yhtiössä mahdollistaisi asiantuntijaresurssien yhdistämisen ja ns. yhden luukun palvelut sekä tietyssä kasvupolun vaiheessa olevien yritysten kokonaisvaltaisen palvelun. Ratkaisulla tavoitellaan erityisesti pienille ja keskisuurille yrityksille tarjottavan palvelun parantamista ja pieniä hankkeita koskevan päätöksenteon nopeuttamista. Pienten rahoituspäätösten siirto yhtiölle mahdollistaisi sen, että yhtiö voi tuottaa kaikki Business Finlandin tarjoamat ns. kyvykkyyden vahvistamiseen tähtäävät palvelut. Pienet, de minimis-ehtoiset rahoituspäätökset koskevat pitkälle tuotteistettuja, rahoituspalveluja, jotka kytkeytyvät pääsääntöisesti juuri asiakaspolun alkuun. Niitä tarjotaan tilanteessa, jossa asiakas luo kasvun peruskyvykkyyksiä ja selvittää mahdollisuuksia liiketoimintansa kansainvälistymiselle. Siirron myötä rahoituspalvelut voidaan ketterästi yhdistää yhtiön tuottamaan neuvontapalveluun. Samalla tehostetaan pienten rahoituspalvelujen tuotantoa ja parannetaan asiakasarvoa, kun asiakkaalle voidaan tarjota yksittäisten palvelutapahtumien sijaan kokonaispalvelua.

Yhtiöön siirrettävien päätösten euromääräinen osuus Business Finlandin koko rahoitusvaltuudesta olisi vuoden 2018 tasolla noin 15 % eli yhteensä noin 80 miljoonaa euroa vuodessa.

Kappalemääräisesti näiden päätösten osuus on 65 % kaikista Business Finlandin rahoituspäätöksistä, mikä tarkoittaa nykyvolyymilla noin 3 800 päätöstä vuosittain.

Ehdotuksen organisaatio- ja henkilöstövaikutukset liittyisivät uusien toimintojen ja niitä vastaavan henkilöstön siirtoihin yhtiön palvelukseen. Alle 100 000 euron arvoisten yhtiöön siirrettyjen de minimis –ehtoisten rahoituspäätösten tekijät ja esittelijät olisivat jatkossa yhtiön palveluksessa. Siirto tapahtuisi Business Finlandia koskevan lain (1146/2017) 18 §:n siirtymäsäännöksen nojalla liikkeen luovutuksen periaatteita noudattaen. Liikkeen luovutuksessa työnantajan luovutushetkellä voimassa olevista työ- ja virkasuhteista johtuvat oikeudet ja velvollisuudet siirtyvät uudelle työnantajalle. Liikkeenluovutusperiaatteiden mukaan henkilöstö siirtyisi tehtäviensä siirtymisen mukana yhtiön palvelukseen 1.1.2019.

Tällä asetusmuutoksella ei ole vaikutusta Business Finland –kokonaisuuteen kuuluvan henkilöstön kokonaismäärään. Siirtyvät kokonaisuudet ja henkilöstö määritellään liikkeen luovutuksen yhteydessä. 1.1.2019 lukien on tarkoitus toteuttaa liikkeen luovutus, jossa yhtiöön siirtyy muitakin toimintoja, muun muassa asiakasrajapinnan tehtäviä sekä tuki- ja asiantuntijapalveluita. Asetusmuutoksessa tarkoitettujen rahoituspäätösten valmistelijat, esittelijät ja tekijät olisivat osa tätä liikkeen luovutusta.

4 Asetusehdotuksen valmistelu

Asetusehdotus on valmisteltu työ- ja elinkeinoministeriössä. Asetusmuutoksesta pyydettiin lausunnot valtioneuvoston kanslialta, oikeusministeriöltä, valtiovarainministeriöltä ja Innovaatiorahoituskeskus Business Finlandilta. Asetusehdotus lähetettiin oikeusministeriön laintarkastukseen.

5 Voimaantulo

Asetus on tarkoitettu tulevan voimaan 1 päivänä tammikuuta 2019.

luonnos 23.11.2018

Valtioneuvoston asetus Innovaatiorahoituskeskus Business Finlandista ja Business Finland –nimisestä osakeyhtiöstä annetun valtioneuvoston asetuksen muuttamisesta

Valtioneuvoston päätöksen mukaisesti

lisätään Innovaatiorahoituskeskus Business Finlandista ja Business Finland –nimisestä osakeyhtiöstä annettuun valtioneuvoston asetukseen (1147/2017) uusi 8 a § seuraavasti:

8 a § Business Finland Oy:n tekemät rahoituspäätökset

Business Finland Oy tekee Innovaatiorahoituskeskus Business Finlandista ja Business Finland –nimisestä osakeyhtiöstä annetun lain 14 §:n 2 momentissa tarkoitetut de minimis –ehtoiset valtiontuen myöntö-, muutos- ja maksatuspäätökset esittelystä. Mainittujen päätösten tekemiseen osallistuvat toimihenkilöt ja esittelijät määrää yhtiön hallitus.

Tämä asetus tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2019.

Tämän asetuksen voimaan tullessa Innovaatiorahoituskeskus Business Finlandissa vireillä olevat lain 14 §:n 2 momentissa tarkoitetut de minimis –ehtoisia tukia koskevat hakemukset voidaan siirtää käsiteltäviksi ja ratkaistaviksi Business Finland –osakeyhtiöön.

Helsingissä X päivänä joulukuuta 2018

Elinkeinoministeri Mika Lintilä

Neuvotteleva virkamies Liisa Lundelin-Nuortio

